

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 7. februarja 2019*

„Predhodno odločanje – Prevoz – Cestni promet – Uredba (ES) št. 561/2006 – Uredba (EU) št. 165/2014 – Obveznost uporabe tahografa – Izjema za vozila, ki se uporabljajo za prevoz živih živali s kmetij na lokalne trge in obratno ali s trgov v lokalne klavnice“

V zadevi C-231/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Oldenburg (višje deželno sodišče v Oldenburgu, Nemčija) z odločbo z dne 5. marca 2018, ki je prispela na Sodišče 3. aprila 2018, v postopku zoper

NK,

ob udeležbi

Staatsanwaltschaft Oldenburg,

Staatliches Gewerbeaufsichtsamt Oldenburg,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi F. Biltgen, predsednik senata, C. G. Fernlund, sodnik, in L. S. Rossi (poročevalka), sodnica,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za norveško vlado E. Sawkins Eikeland, K. H. Aarvik in C. Anker, agenti,
- za Evropsko komisijo B. Eggers in J. Hottiaux, agentki,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(1)(p) Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 3820/85 (UL 2006, L 102, str. 1), kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 165/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 (UL 2014, L 60, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 561/2006).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru postopka, uvedenega zoper NK, trgovca na veliko z živino s sedežem na Spodnjem Saškem (Nemčija), ker je enemu od svojih voznikov dovolil prevoz živine s kmetijskega gospodarstva neposredno v klavnico brez vozniške kartice.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Člen 1 Uredbe št. 561/2006 določa:
„Ta uredba določa pravila o času vožnje, odmorih in času počitka za voznike, ki opravljajo prevoz blaga in potnikov po cesti, za uskladitev pogojev konkurence med vrstami prevoza v notranjem prometu, zlasti glede na cestni sektor, ter za izboljšanje pogojev dela in varnosti v cestnem prometu. [...]“
- 4 Člen 2(1)(a) te uredbe določa:
„Ta uredba se uporablja za prevoz po cesti:
(a) blaga, kjer največja dovoljena masa vozil, skupaj s kakršnim koli priklopnikom ali polpriklopnikom, presega 3,5 tone; [...]“
- 5 Člen 13(1) navedene uredbe določa:
„Če to ne posega v cilje iz člena 1, lahko vsaka država članica na svojem ozemlju [...] odobri izjeme od členov 5 do 9 in dovoli te izjeme, če so izpolnjeni posamezni pogoji, ki se uporabljajo za prevoz:
[...]
(p) z vozili za prevoz živih živali s kmetij na lokalne trge in obratno ali s trgov v lokalne klavnice v premeru [radiju] do 100 km.“
- 6 Uredba št. 165/2014 zlasti določa obveznosti in zahteve v zvezi s konstrukcijo, vgradnjo, uporabo, testiranjem in nadzorom tahografov, ki se uporabljajo v cestnem prometu.
- 7 V uvodni izjavi 3 te uredbe je navedeno:
„Nekatera vozila so izvzeta iz določb Uredbe [...] št. 561/2006 [...]. Da se doseže skladnost, bi morala obstajati možnost, da se ta vozila izvzamejo tudi iz področja uporabe te uredbe.“

8 Člen 2(2) Uredbe št. 165/2014 določa:

„Poleg opredelitev pojmov iz odstavka 1 se v tej uredbi uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(a) ‚tahograf‘ ali ‚zapisovalna naprava‘ pomeni opremo, ki se namesti v cestna vozila, za avtomatsko ali polavtomatsko prikazovanje, zapisovanje, tiskanje, hranjenje in izpisovanje podatkov o gibanju, vključno s hitrostjo, teh vozil, v skladu s členom 4(3), in podrobnosti o določenih obdobjih dejavnosti njihovih voznikov;

[...]

(d) ‚tahografska kartica‘ pomeni pametno kartico, ki je predvidena za uporabo s tahografom in omogoča identifikacijo vloge imetnika kartice ter omogoča prenos in shranjevanje podatkov s tahografom;

[...]

(f) ‚vozniška kartica‘ pomeni tahografsko kartico, ki jo organi države članice izdajo določenemu vozniku; ta kartica identificira voznika in omogoča shranjevanje podatkov o dejavnosti voznika;

[...]“

9 Člen 3(2) te uredbe določa:

„Države članice lahko iz uporabe te uredbe izvzamejo vozila, ki so navedena v členu 13(1) in (3) Uredbe [...] št. 561/2006.“

Nemško pravo

10 Člen 8 Fahrpersonalgesetz (zakon o voznem osebju v cestnem prometu) določa:

„(1) Prekršek stori, kdor naklepno ali iz malomarnosti:

1. kot podjetnik [...]

[...]

(b) krši določbo [...] Uredbe [...] št. 165/2014 [...]

(2) Prekršek se v primeru iz odstavka 1, točki 1 in 3, lahko kaznuje z globo do 30.000 EUR [...].“

11 Člen 18(1), točka 16, Fahrpersonalverordnung (uredba o voznem osebju v cestnem prometu) določa:

„(1) Na podlagi člena 13(1) Uredbe [...] št. 561/2006 in člena 3(2) Uredbe [...] št. 165/2014 so iz področja uporabe členov od 5 do 9 Uredbe [...] št. 561/2006 in Uredbe [...] št. 165/2014 izključene naslednje kategorije vozil:

[...]

16. vozila za prevoz živih živali s kmetij na lokalne trge in obratno ali s trgov v lokalne klavnice v radiju do 100 kilometrov od kraja, v katerem je podjetje.“

12 Člen 23(1), točka 2, uredbe o voznem osebju v cestnem prometu določa:

„(1) Prekršek v smislu člena 8(1), točka 1(b), zakona o voznem osebju v cestnem prometu stori, kdor kot podjetnik namerno ali iz malomarnosti krši Uredbo [...] št. 165/2014 [...] tako, da:

[...]

2. ne poskrbi za brezhibno delovanje tahografa oziroma za pravilno uporabo tahografa, vozniške kartice ali tahografskega vložka [...].“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

13 Oseba NK je trgovec na veliko z živino s sedežem na Spodnjem Saškem, ki odkupuje živali pri kmetih in jih prepelje do klavnic, ki jim te živali preproda.

14 Oseba NK je novembra 2016 pri kmetu iz okrožja Cloppenburg na Spodnjem Saškem kupila prašiče za pitanje in jih dala prepeljati z enim od svojih vozil s kmetijskega gospodarstva v klavnico. Pri nadzoru cestnega prometa je bilo ugotovljeno, da voznik vozila ni vstavil svoje vozniške kartice. V skladu z zakonom in uredbo o voznem osebju v cestnem prometu je bila osebi NK izrečena globa v višini 750 EUR zaradi dovolitve in izdaje naloga za vožnjo brez vozniške kartice, to globo pa je z sklepom potrdilo Amtsgericht Oldenburg (okrajno sodišče v Oldenburgu, Nemčija).

15 Oseba NK je zoper ta sklep vložila pritožbo pri Oberlandesgericht Oldenburg (višje deželno sodišče v Oldenburgu, Nemčija), pri čemer se je sklicevala na uporabo izjeme iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006, na katero se sklicuje člen 3(2) Uredbe št. 165/2014 in ki je v nemško pravo prenesena s členom 18(1), točka 16, uredbe o voznem osebju v cestnem prometu.

16 Ker je Oberlandesgericht Oldenburg (višje deželno sodišče v Oldenburgu) štelo, da razlaga pojma „trg“ v smislu Uredbe št. 561/2006 ni nedvoumna, je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali se lahko trgovec na veliko z živino, ki kupuje žive živali od kmeta in jih prevaža v klavnico, oddaljeno do 100 km, ki ji te živali proda, sklicuje na izjemo iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 [...] – in sicer da gre za ‚[...] vozil[a] za prevoz živih živali s kmetij na lokalne trge in obratno ali s trgov v lokalne klavnice v premeru [radiju] do 100 km‘ – ker gre pri nakupu od kmeta za ‚trg‘ v smislu te določbe oziroma ker je treba že podjetje za trgovino z živino šteti za trg?

Če ne gre za ‚trg‘ v smislu te določbe:

Ali se lahko trgovec na veliko z živino, ki kupuje žive živali od kmeta in jih prevaža v klavnico, oddaljeno do 100 km, ki ji te živali proda, ob analogni uporabi navedene določbe sklicuje na to izjemo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

17 Predložitveno sodišče s svojim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba izraz „trg“ iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da določa transakcijo med trgovcem na veliko z živino in kmetom ali samega trgovca na veliko z živino, ali pa se lahko izjema iz te določbe razširi na vozila, ki prevažajo žive živali s kmetij v lokalne klavnice.

- 18 Glede tega je treba opozoriti, kot je razvidno zlasti iz člena 1 Uredbe št. 561/2006, da je cilj te uredbe harmonizacija pogojev konkurence v cestnem sektorju ter izboljšanje pogojev dela in varnosti v cestnem prometu, pri čemer se ti cilji odražajo zlasti v obveznosti, da se vozila za cestni promet načeloma opremijo z odobrenim tahografom, ki omogoča nadzor nad upoštevanjem časa vožnje in počitka voznikov (sodba z dne 13. marca 2014, A. Karuse, C-222/12, EU:C:2014:142, točka 29 in navedena sodna praksa).
- 19 V skladu zlasti s členom 3(2) Uredbe št. 165/2014 pa lahko države članice od obveznosti vstavitve in/ali uporabe tahografa izvzamejo vozila, navedena zlasti v členu 13(1) Uredbe št. 561/2006, med katerimi so ta, navedena v točki (p) te določbe, in sicer „[...] vozil[a] za prevoz živih živali s kmetij na lokalne trge in obratno ali s trgov v lokalne klavnice v premeru [radiju] do 100 km“.
- 20 Ker je Zvezna republika Nemčija uporabila možnost, ki jo daje člen 3(2) Uredbe št. 165/2014, je treba torej določiti obseg izjeme, predvidene v členu 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006.
- 21 V zvezi s tem je treba poudariti, da je treba pogoje za uporabo člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 kot izjemo od členov od 5 do 9 te uredbe razlagati ozko (glej po analogiji, kar zadeva člen 13(1)(d) navedene uredbe, sodbo z dne 28. julija 2011, Seeger, C-554/09, EU:C:2011:523, točka 33). Poleg tega je treba obseg te izjeme določiti ob upoštevanju ciljev zadevne ureditve (glej v tem smislu sodbo z dne 13. marca 2014, A. Karuse, C-222/12, EU:C:2014:142, točka 28 in navedena sodna praksa).
- 22 Glede besedila člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 je treba ugotoviti, da se ta določba ne nanaša na splošni izraz „trgi“, temveč na bolj specifičen izraz „lokalni trgi“. Ta izraz pa ne dopušča nobenega dvoma o tem, da je izjema iz te določbe omejena glede na kraj odhoda in namembni kraj prevoza živih živali, pri čemer kmetije nikakor ne sovpadajo z „lokalnimi trgi“ za živino. Podobno pridevnik „lokalni“ nujno pomeni, da zadevni „trgi“ ne predstavljajo transakcij v fizični obliki, katerih predmet je prevoz živih živali, ne glede na kraj, kjer se odvijajo tovrstne transakcije, temveč natančno določene kraje, ki se hkrati razlikujejo po eni strani od kmetij ali kmetijskih gospodarstev, po drugi strani pa od klavnic, ki so vse na geografskem območju iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006.
- 23 Zato v nasprotju s tem, kar trdi norveška vlada v svojem pisnem stališču, iz besedila člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 izhaja, da se „lokalni trg“ ne sme zamenjevati s krajem sedeža kmetije ali kmetijskega gospodarstva, kar izključuje to, da bi trgovec na veliko z živino lahko žive živali neposredno prepeljal s te kmetije ali tega kmetijskega gospodarstva v lokalno klavnico.
- 24 Razlaganje izjeme iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 v nasprotni smeri bi bilo v nasprotju tudi z namenom te določbe in namenom navedene uredbe.
- 25 V zvezi s tem je treba opozoriti – kot je Sodišče že presodilo glede izjeme od obveznosti uporabe tahografa, določene v členu 14a(2)(c) Uredbe Sveta (EGS) št. 543/69 z dne 25. marca 1969 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom (UL 1969, L 77, str. 49), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2827/77 z dne 12. decembra 1977 (UL 1977, L 334, str. 1) (v nadaljevanju: Uredba št. 543/69), katere besedilo je vsebinsko podobno besedilu izjeme iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 – da je namen te izjeme spodbujanje dejavnosti trgovinskega značaja, ki imajo prednost pred prevozom v pravem pomenu besede, in da se ta izjema lahko nanaša le na prevoze na kratkih razdaljah, ki se opravljajo v interesu posameznih kmetijskih gospodarstev, ki ustrezajo običajnim potrebam bodisi dobave za taka gospodarstva bodisi poteka njihove proizvodnje (sodba z dne 28. marca 1985, Hackett in drugi, 91/84 in 92/84, EU:C:1985:153, točki 16 in 19).
- 26 Ob upoštevanju tega namena je Sodišče od tega odstopanja iz člena 14a(2)(c) Uredbe št. 543/69 izključilo ravno prevoze, ki imajo – glede na opravljeno pot, moč uporabljenega vozila in intenzivnost uporabe – značilnosti, ki so upravičevale določitev splošne uporabe tahografa, kot je na primer tveganje prekomerne uporabe vozil in njihovih voznikov, z vsemi negativnimi posledicami za socialno

zaščito delavcev v sektorju prevoza, varnost v cestnem prometu in ohranjanje zdravih pogojev konkurence v zadevnem sektorju (sodba z dne 28. marca 1985, Hackett in drugi, 91/84 in 92/84, EU:C:1985:153, točka 21).

- 27 Sicer je res, da izjema iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 v nasprotju s tisto, določeno v členu 14a(2)(c) Uredbe št. 543/69, vsebuje dodaten pogoj, ki se nanaša na geografsko območje, v katerem se uporablja.
- 28 Vendar če bi se ta izjema razlagala široko, tako da bi dovoljevala izvzetje iz uporabe tahografa za vozila, ki opravljajo prevoz živih živali neposredno od kmetije v lokalne klavnice, bi to lahko spodbudilo gospodarske subjekte, kot so trgovci na veliko z živino, k čezmernemu izkoriščanju vozil z veliko močjo, ki bi dnevno več ur in neprekinjeno prevažala žive živali z različnih kmetij do lokalnih klavnic, ob neupoštevanju zlasti ciljev socialne zaščite za voznike in cestne varnosti, ki jih uresničuje Uredba št. 561/2006. Kot je Evropska komisija navedla v pisnem stališču, je uresničitev takega tveganja še toliko bolj verjetna, če je za zadevno regijo, kot v zadevi v postopku v glavni stvari, značilna velika gostota gospodarstev za rejo živali in centrov za predelavo živalskih proizvodov.
- 29 Te razlage ni mogoče ovreči z argumenti norveške vlade, ki se nanašajo na eni strani na stabilno padanje števila lokalnih trgov za živino v državah članicah, zaradi česar naj bi bilo treba sprejeti prožnejšo razlago izjeme iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006, ter na drugi strani na upoštevanje zdravja in dobrega počutja živali, ki naj bi bilo bolj zagotovljeno, če bi bilo mogoče te živali prevažati s kmetij neposredno v lokalne klavnice.
- 30 V zvezi s prvo točko, tudi če bi se izkazalo, da se je število lokalnih trgov za živino v državah članicah zmanjšalo, in to celo znatno, zadostuje navesti, kot je to storila Komisija, da je zakonodajalec Unije kljub temu izrecno zavrnil predlog Komisije za omilitev obsega izjeme iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006. Poleg tega se je zakonodajalec Unije s sprejetjem Uredbe št. 165/2014 omejil na povečanje geografskega območja od radija 50 km na radij 100 km, ne da bi pri tem črtal izraz „lokalni trgi“.
- 31 V zvezi z drugo točko pa, čeprav zahteva po spoštovanju zdravja in dobrobiti živali ne spada med cilje, ki jim sledi Uredba št. 561/2006, v nasprotju s tem, kar zatrjuje vlada Norveške, uskladitev take zahteve s temi cilji nikakor ni izključena. Namreč, prekomerno izkoriščanje vozil za vsakodnevni neprekinjen prevoz živih živali neposredno med več kmetijskimi gospodarstvi in eno ali več lokalnimi klavnicami ne samo, da lahko vpliva na delovne pogoje voznikov in ogroža varnost v cestnem prometu, kar upravičuje uporabo tahografa v takih vozilih, temveč lahko tudi negativno vpliva na zdravje in dobro počutje živali.
- 32 Iz tega sledi, da je treba na zastavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba izraz „lokalni trgi“ iz člena 13(1)(p) Uredbe št. 561/2006 razlagati tako, da ne pomeni niti transakcije med trgovcem na veliko z živino in kmetom niti samega trgovca na veliko z živino, tako da izjeme iz te določbe ni mogoče razširiti na vozila, ki prevažajo žive živali neposredno s kmetij v lokalne klavnice.

Stroški

- 33 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

Izraz „lokalni trgi“ iz člena 13(1)(p) Uredbe (ES) št. 561/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o usklajevanju določene socialne zakonodaje v zvezi s cestnim prometom in spremembi uredb Sveta (EGS) št. 3821/85 in (ES) št. 2135/98 ter razveljavitvi Uredbe Sveta

(EGS) št. 3820/85, kakor je bila spremenjena z Uredbo (EU) št. 165/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014, je treba razlagati tako, da ne pomeni niti transakcije med trgovcem na veliko z živino in kmetom niti samega trgovca na veliko z živino, tako da izjeme iz te določbe ni mogoče razširiti na vozila, ki prevažajo žive živali neposredno s kmetij v lokalne klavnice.

Podpisi